

Ю. В. Мохер, Л. М. Жуплатова

Луб'яних культур Інститут НААНУ

ЛУБ'ЯНИХ КУЛЬТУР Інститут НААНУ – головна науково-дослідна установа, що здійснює наукове забезпечення [коноплярства](#) і [льонарства](#) в Україні. Засн. 1931 у м. Глухів (нині Сум. обл.) на базі Укр. дослід. станції прядив. культур як ВНДІ конопель. Ініціатори створення – [М. Гришко](#), [С. Лебедєв](#), [Д. Лихвар](#), [К. Малуша](#), [Я. Толлочко](#), [А. Хренников](#) та ін. 1944 об'єдн. із ВНДІ нових луб'яних культур (Москва) під назвою ВНДІ луб'яних культур, від 1992 – Інститут луб'яних культур УААН, від 2010 – Інститут луб'яних культур та фітофармацевт. сировини НААНУ, від 2012 – Луб'яних культур Дослідна станція Інституту сільського господарства Північного Сходу НААНУ, від 2016 – сучасна назва. У структурі – 4 наук. та 1 вироб. підрозділи. В установі працюють 104 особи, з них 3 д-ри та 12 канд. н. Серед відомих учених – [С. Берлянд](#), [В. Вировець](#), [П. Голобородько](#), [Л. Горшкова](#), [А. Дьомкін](#), [М. Жуков](#), [І. Лайко](#), [М. Мигаль](#), [Є. Пашин](#), [Г. Сенченко](#), [М. Тимонін](#). Основні напрями наук. досліджень: селекція льону-довгунцю і конопель, розроблення й удосконалення технологій їхнього вирощування та збирання, а також перероблення лляної та конопляної сировини; обґрунтування методів визначення якості лубоволокнистої сировини; стандартизація продукції луб'яних культур; економіка галузей льонарства й коноплярства в ринк. умовах господарювання. Співроб. установи вивели одностомні сорти конопель (це дало змогу механізувати процес їхнього збирання), сорти конопель з високим вмістом волокна, перші в світі сорти одностом. конопель без наркотич. властивостей (ЮСО-31, Золотоніські 11, 15, Глера, Гляна) і наркотич. сполук (Вікторія, Ніка), сорти льону-довгунцю з високими продуктивністю і якістю волокна (Чарівний, Глухівський ювілейний, Глілум, Гладіатор, Глазур); розробили технології механіз. збирання конопель та їхнього первин. оброблення, інструм. методи оцінювання лубоволокнистої сировини. Базова колекція конопель Станції нараховує 488 зразків із 27-ми країн світу, льону – 1330 зразків із 47-ми країн. Видає збірник наук. праць «[Луб'яні та технічні культури](#)». Перший дир. – М. Алексенко (1931–32), від 2020 – С. Ткаченко.

Рекомендована література

1. Інститут луб'яних культур УААН // Перший. 2005. № 28;
2. V. Kabanets, R. Hiliazetdinov, L. Zhuplatova. Activities of the Institute of Bast Crops of the National Academy of Agrarian Sciences, Ukraine // Euroflax. 2010. № 33(1).

Бібліографічний опис:

Луб'яних культур Інститут НААНУ / Ю. В. Мохер, Л. М. Жуплатова // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2017. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-58944>. – Останнє поновлення : 30 січ. 2024.

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).